

Zegveld Hoofdweg 102 en 104

Op de plaats waar nu het huis van de familie Goes staat aan de Hoofdweg 102, stond tot 1980 het huis waar Gert Muijt de visser woonde. Eigenlijk waren het twee woningen, met de huisnummers 102 en 104. Hoofdweg 104 had daarvoor als aanduiding Buurt 42 en verder terug in de tijd huisnummer 246. We proberen voor u de geschiedenis van dit plekje boven water te halen en duiken de geschiedenis in.

De twee (aan elkaar vastzittende) woningen zijn in opdracht van Cornelis Oskamp uit Bodegraven in 1871 gebouwd. Cornelis (geboren 20 augustus 1812 te Lange Ruige Weide, overleden 25 januari 1886 te Zegveld) was op 16 april 1840 in Zegveld gehuwd met Grietje den Boggende (geboren 7 december 1814 te Zegveld, overleden 29 maart 1898 te Zegveld).

Op 13 oktober 1881 wordt de woning voor f 1.800,= verkocht aan zijn zoon Dirk Oskamp (geboren 18 augustus 1853 te Zegveld, overleden 15 december 1934 te Zegveld). Het bedrag wordt in contant geld betaald. Het transport van de akte vindt plaats bij notaris S. Lagerweij te Woerden. Dirk is op 30 november 1882 te Oudewater getrouwd met Annigje de Groot (geboren 10 september 1858 te Oudewater, overleden 30 november 1938 te Zegveld).

Na het overlijden van zijn moeder Grietje komt Dirk Oskamp in 1898 in het door hem in 1881 gekochte huis wonen. Zowel vader Cornelis als zoon Dirk waren vissers, net zoals de andere mannen die tot de sloop van de woninkjes in 1983 hier hebben gewoond.

Als Annigje Oskamp-de Groot in 1938 overlijdt, worden in eerste instantie de kinderen eigenaar, maar al gauw wordt de eigendom overgeschreven alleen op naam van haar zoon Willem Oskamp. Willem (geboren 6 april 1887, overleden 5 maart 1961) woonde aan de overkant op Hoofdweg 151 en was op 8 december 1910 getrouwd met Wijntje Zaal (geboren 6 februari 1890, overleden 2 juli 1965). Een kleinzoon van Dirk en Annigje, en zoon

van Willem Oskamp ging in de woning van zijn vader wonen. Dit was Arie Oskamp (geboren 8 januari 1912 te Zegveld, overleden 13 oktober 1984 te Hilversum). Arie was op 18 juli 1934 in het huwelijk getreden met Marijtje Geertruida Muijt (geboren 29 juli 1914). Willem en zoon Arie waren vishandelaren. Arie woonde maar kort in het huisje op nummer 104. In 1941 vertrok hij met zijn vrouw naar Maarssen. Vader Willem had eveneens zo'n zes jaar in Maarssen gewoond. De reden daarvan was dat hij als vishandelaar in Tienhoven ook een opslag had. Hij kwam echter voor de oorlog weer terug naar Zegveld, omdat de zaken in Tienhoven ook allemaal minder werden. Arie werd buschauffeur op een bus van zijn oom. Marijtje Geertruida Muijt is na diverse verhuizingen op 20 augustus 2004 in Alkmaar overleden. Door haar vele vrijwilligerswerk in de gemeente Alkmaar was zij daar tot ereburger benoemd.

Maar hoe zat het nu met de bewoning van het kleine huisje op nummer 102? Volgens het kadaster is deze woning vanaf 1894 bewoond geweest, maar wie er allemaal hebben gewoond is niet meer te achterhalen. Bekend is dat vanaf mei tot november 1904 Willem van der Panne er heeft gewoond. Willem (geboren 30 januari 1869) was arbeider en op 15 februari 1894 getrouwd met Elisabeth Muijt (geboren 9 mei 1868). Na enkele jaren nog in een ander huis in Zegveld te hebben gewoond, zijn zij in 1908 naar Kamerik vertrokken. De families Oskamp en Muijt blijven met elkaar verweven. Na het overlijden van Dirk Oskamp in 1934 zijn de ouders van Marijtje Geertruida Muijt in 1935 naar het huisje op nummer 102 gekomen. In 1935 trouwde hun zoon Gerrit Muijt (geboren 18 mei 1906 in de Zegveldse Meije) op 29 mei met Jannigje Spelt (geboren 31 december 1908 te Westbroek). Zij bleven in de Meije wonen in de woning van Gerrits ouders. Vader Jan Muijt (geboren 25 januari 1870, overleden 19 februari 1949) kwam met zijn vrouw dus naar Hoofdweg 102. Jan Muijt was op 2 februari 1894 in Linschoten getrouwd met Klazina van Jaarsveld (geboren 16 april 1875 te Linschoten, overleden 22 mei 1963 te Schiedam).

We gaan weer terug naar Hoofdweg 104. Toen in 1941 Arie Oskamp met zijn vrouw Marijtje naar Maarssen verhuisden, kwam Gerrit Muijt met zijn vrouw Jannigje Spelt en hun vier jaar oude dochter Sien (geboren 15 juni 1937) op Hoofdweg 104 wonen. Gerrit was een broer van Marijtje. Ook Gerrit was visser. Maar voordat hij vanuit de Meije naar Hoofdweg 104 kwam, heeft hij kort nog gewoond in De Steeg in Zegveld. Aan De Steeg stonden enkele kleine huisjes op de plek waar nu het huis van Herman en Cobi Lekkerkerker staat, op Hoofdweg 68. De woningen in De Steeg zijn destijds voor vele Zegvelders een doorgang geweest

naar een andere of wat ruimere woning.

Gerrit Muijt is broodvisser geweest tot 1963. Hij pachtte het viswater van de boeren. Zijn visgebied was ongeveer vanaf de boerderij 'Ora et Labora' aan de Hoofdweg 130 waar toen de familie Van Zelderen woonde (nu de familie De Heul) tot boerderij Linde Hoeve aan de Hoofdweg 80 waar de familie Uytterlinde woonde. Het water verderop in ons dorp werd gepacht door broodvisser Willem Methorst. Muijt pachtte ook nog viswater in de Lagenbroek. Voor het pachten van het water moest visser Muijt tweemaal per jaar een maal vis leveren aan de boer. Daarnaast moest hij het land van de boer molvrij houden. Zo was hij dus naast visser ook mollenvanger. De mollenvellen werden gedroogd en later verkocht aan vodenboer Vianen in de Meije. Dit leverde een bescheiden inkomen op, want het was een zwaar bestaan als broodvisser. Daarom ging hij ook werken bij grasdrogerij Koetsier in Rietveld en, indien zijn hulp nodig was, melken bij een boer. In de oorlog werd turf rondom de woning gebaggerd en verkocht of geruild voor voedsel.

In de winter werden nieuwe fuiken door visser Muijt zelf gebreid en de kapotte fuiken geboet. De fuiken werden ook door Muijt getaand. Dit gebeurde in een grote ketel (taanpot) waarin water werd gekookt met taan. Taan is een bederfwerende bruingele verfstof. De fuiken gingen in de taanpot en werden daarna gedroogd waardoor de fuik als het ware geconserveerd was.

Met zijn vissersbootje trok Muijt er op uit. In het midden van het bootje zat een bun. Dit was een houten kist met gaatjes waarin de gevangen vis in het water levend bewaard kon worden. Er werd hoofdzakelijk op paling, zeelt en snoek gevist. Van de pachter werd ook verlangd dat hij de visstand op peil hield, met name de paling. Daartoe werd aal gekocht bij vishandelaar Oskamp aan de overkant en door Muijt uitgezet in de sloten. De gevangen paling verkocht hij weer aan Oskamp, die deze weer verhandelde aan restaurants in het Gooi of bestemde voor de export. Als de boot over de weg getrokken moest worden, werden er twee ronde palen onder gelegd tussen twee latten die aan de boot vastzaten en kon je hem gemakkelijk de weg over rollen.

Op Hoofdweg 104 werden ook de zonen Gert (3 maart 1944) en Jan (29 juni 1950) geboren. Jan kan zich al deze verhalen nog goed herinneren. Zo weet hij nog dat hij iedere week f 5,= huur bij de familie Oskamp ging brengen. Volgens hem is de huur nooit verhoogd geweest. Wel moest het onderhoud van de woning door hen zelf worden betaald, behalve het onderhoud aan het rieten dak. Toen Jan in de begin jaren zestig het vak van timmerman ging leren, heeft hij daarna het huis verbouwd.

Jan vertelt dat achter de woning een ijsschuur stond, ook wel ijskelder genoemd. Deze schuur was van de eigenaar, de familie Oskamp. De muur van de schuur bestond uit twee muren, waartussen turfmolm zat. Op die manier bleef het in de schuur koel en werd het ijs daar opgeslagen. Het ijs werd gebruikt voor verpakking van vis naar het buitenland. Bij de familie Muijt werd zes dagen in de week vis gegeten en één dag vlees. Nog steeds is Jan gek op vis en heeft hij het nooit tegen gegeten.

Om het huis stonden fruitbomen, die ook van de eigenaar waren. Maar het spreekt voor zich dat de oogst ook wel eens voor een gedeelte naar de huurder ging.

Na de strenge winter van 1963 is Gerrit Muijt gestopt als visser. Er was veel vis dood gevroren en in de

jaren ervoor was het ook al minder geworden. Hij ging werken bij Den Oudsten in Woerden als corveeër. Dit heeft hij hooguit twee jaar gedaan, want hij kreeg last van zijn longen en mocht daar niet meer werken van de dokter. Muijt is toen in de wegebouw bij de Heidemij terechtgekomen.

Nadat in 1961 eigenaar Willem Oskamp was overleden, ging de eigendom over naar zijn vrouw Wijntje Zaal (geboren 6 februari 1890, overleden 2 juli 1965). Na haar overlijden werd haar zoon Arie Oskamp eigenaar van de twee huisjes.

We gaan weer terug naar het huisje op nummer 102. Toen Jan Muijt, de vader van Gerrit Muijt in 1949 overleed, verhuisde zijn vrouw Klazina van Jaarsveld naar een huisje in De Steeg. Als nieuwe bewoners kwamen in het huis Gijsbert van Veen (geboren 21 juni 1922 te Zegveld, overleden 29 april 1977 te Zegveld). Gijsbert was op 9 juni 1949 getrouwd met Frederika Willemijntje Griffioen (geboren 2 maart 1928 te Rotterdam, overleden 10 mei 2000 te Zegveld). Zij bleven daar wonen tot 1956 en verhuisde toen naar de woning aan de Hoofdweg 138. De weduwe Dirkje Reijerse-van der Kolm kwam toen in het huisje wonen. Zij was geboren op 17 mei 1882 in Zegveld en overleden op 31 januari 1968 te Woerden. Zij droeg een groot verdriet met zich mee, want haar zoon Henk Reijerse is bij de Duitse inval in mei 1940 gesneuveld te Barneveld en daar ook begraven. Tot haar overlijden in 1968 is zij aan de Hoofdweg 102 blijven wonen. Daarna is dit huisje niet meer verhuurd geweest en werd het als opslag bij huisnummer 104 getrokken.

Gerrit Muijt en Jannigje Spelt hebben nog tot 1978 aan de Hoofdweg 104 gewoond. Daarna zijn ze verhuisd naar een woning in de W. Alexanderstraat. Het huisje aan de Hoofdweg was vochtig en koud, en dus niet goed voor de gezondheid. Daarnaast was de tuin rondom het huis veel te groot om bij te houden. Ze waren snel gewend in hun nieuwe woning.

Na het vertrek van Gerrit Muijt hebben de twee huisjes leeg gestaan. In 1980 heeft de eigenaar Arie Oskamp de woningen verkocht aan Ben van Dijk (geboren 1 juli 1948). Hij heeft de twee huisjes gesloopt en er een prachtige nieuwe woning gebouwd die in 1983 werd betrokken. Ben is op 5 april 1973 getrouwd met Agnes Anthonia de Rijk (geboren 22 november 1951). Bij de sloop ontdekte hij dat de twee huisjes niet onderheid waren, maar dat de muren waren gemetseld op een eiken balk. De balken begonnen wel rottingsverschijnselen te vertonen.

Ben en Agnes hebben er gewoond tot 1998. Toen hebben zij de woning verkocht aan Hendrikus Johannes Joseph (Henri) Goes (geboren 24 maart 1954 te Utrecht). Henri is op 27 februari 1976 getrouwd met Margaretha Theodora Maria (Margôt) Huyden (geboren 29 april 1953 te Utrecht). Na vier jaar hebben zij het dakpannen dak vervangen door een rieten dak, waardoor de woning de uitstraling heeft gekregen van een echt landhuis.